

---

# Ohje energia-avustusten hakemiseen 2013

---

17.1.2013



## Sisällys

1	MÄÄRÄRAHAT SEKÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET	3
2	AVUSTUSTEN HAKEMINEN	4
3	AVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN	4
3.1	Yleiset edellytykset	4
3.2	Avustuspäätös	6
4	KOhteet, hakijat, myöntäjä, avustuksen suuruus ja avustettavat toimenpiteet	7
4.1	Pientalojen tarveharkintaiset energia-avustukset	7
4.2	Muut energia-avustukset (L 2 § 1 mom. 6 kohta ja VNA 18-23 §)	8
5	MUUTOKSENHAKU	10
6	AVUSTUKSEN MAKSAMINEN	11
7	KUNNAN MÄÄRÄRAHAOSUUDEN HAKEMINEN JA OSOITTAMINEN	12
7.1	Kunnan määrärahaosuuden käyttö	12
8	VALVONTA	13
8.1	Kuntien suorittama valvonta	13
8.2	ARAn suorittama valvonta	13
9	AVUSTUSMÄÄRÄRAHOJEN PALAUTUS	14
10	VUODEN 2013 ENERGIA-AVUSTUSMÄÄRÄRAHOJEN KÄYTÖSTÄ TEHTÄVÄ TILITYS	14

## 1 MÄÄRÄRAHAT SEKÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET

Vuoden 2013 valtion talousarviossa on energia-avustusten myöntämistä varten vahvistettu energia-avustuksiin 13 miljoonaa, josta pientalojen tarveharkintaisiin energia-avustuksiin 2 miljoonaa euroa.

Uusituvan energian käyttöönottoa ei vuonna 2013 avusteta.

Vuoden 2013 energia-avustuksia myönnettäessä noudatetaan lakia asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista (1184/2005, muut. 1059/2008 sekä 1254/2010), valtionavustuslakia (688/2001) sekä valtioneuvoston asetusta korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista (128/2006, muut. 115/2008, 11/2009, 1255/2010 ja 8/2013). Ensin mainittu laki on merkitty tekstissä sulkuihin kirjaimella L. Valtionavustuslain vastaava lyhennys on VAL ja valtioneuvoston asetuksen VNA.

ARA on näiden ohjeiden lisäksi antanut korjausavustuksista, hissi- ja liikkumisesteen poistamista koskevista avustuksista sekä terveyshaitta-avustuksista erilliset ohjeet. Ohjeet on annettu ensin mainitun lain 14 §:n sekä edellä mainitun valtioneuvoston asetuksen 26 §:n nojalla. Ohjeet koskevat vuonna 2013 myönnettäviä avustuksia.

Ohjeet ovat saatavilla ARAn verkkosivuilla [www.ara.fi/ohjeet](http://www.ara.fi/ohjeet) > "Ohjeet kunnille ja asuntojen tuottajille" ja lomakkeet [www.ara.fi/lomakkeet](http://www.ara.fi/lomakkeet).

Edellä mainitut lait ja asetukset ovat [www.finlex.fi](http://www.finlex.fi)-verkkosivuilla.

## 2 AVUSTUSTEN HAKEMINEN

Vuonna 2013 energia-avustuksissa noudatetaan samaa valtakunnallista hakumenettelyä kuin korjausavustuksissakin. Viimeksi mainittuihin avustuksiin on julkaistu oma ohjeensa ARAn verkkosivuilla. **Avustusten hakuaika päättyy 27.03.2013**

Kunnan on huolehdittava tiedotustoiminnan järjestämisestä omalla alueellaan niin, että myös energia-avustuksen hakijat voivat saada tietoonsa tarvittavat hakemista ja myöntämistä koskevat seikat. Jos hakijalla on mahdollisuus saada korjaustoimenpiteisiin useampia tukimuotoja, kunnan on ohjattava häntä hakemaan kannaltaan edullisinta (suurin tukiprosentti) tukimuotoa.

Hakemus jätetään kunnan ilmoittamalle viranomaiselle. Hakulomakkeet ja niihin liitettävät selvitykset on selostettu kustakin tukimuodosta luvussa 4.

Kunnat eivät voi periä korvausta avustusten hallintomenettelyyn liittyvistä tehtävistä, esim. päätöksenteosta ja maksatuksen kannalta välttämättömistä tarkastuksista. Sen sijaan, jos kunta tarjoaa hakijalle erityispalveluja, esim. suunnittelua ja työnvalvontaa, kunta voi hakijan kanssa tehdyn sopimuksen perusteella periä kohtuullisen korvauksen näistä palveluista.

Kunnat tai kuntayhtymät hakevat avustusta suorassa omistuksessaan olevien kohteiden korjauksiin ARAlta. Niille yhteisöille, joissa kunnilla on määräysvalta, kunnat myöntävät avustukset itse (L 9 §).

## 3 AVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN

### 3.1 Yleiset edellytykset

Energia-avustukset myönnetään täysinä euroina.

Energia-avustusten yleisistä myöntämisedellytyksistä on säännöksiä laissa sekä valtioneuvoston asetuksessa. Näitä ja avustusten erityisiä myöntämisedellytyksiä on selvitetty lähemmin luvussa 4 kunkin avustusmuodon kohdalla.

Yleiset myöntämisedellytykset ovat samat kuin korjausavustuksissa:

- Kunnalla on käytettävissä avustusmäärärahaa ko. tarkoitukseen (L 1 ja 3 §).
- Kohde on ympärivuotisessa asuinkäytössä oleva asunto tai asuinrakennus (L 4 § 1 mom.). Kohde ei voi olla sellainen, jota vasta saatetaan ympärivuotiseen asumiseen soveltuvaksi. Kohteen katsotaan olevan ympärivuotisessa asuinkäytössä, kun hakija on kirjoilla ko. osoitteessa ja rakennuksen käyttötarkoitus on rakennusluvassa ympärivuotinen asuinkäyttö.
- Avustuksensaaja on ko. rakennuksen tai asunnon omistaja tai se, jolle korjaus- ja kunnossapitovastuu on lailla tai kirjallisella sopimuksella siirretty pysyvästi tai pitkäaikaisesti (L 8 § 1 mom. ).

- Kunnat, kuntayhtymät sekä yhteisöt, joissa kunnilla on määräysvalta, voivat saada energia-avustuksen (L 8 § 3 mom. ja VNA 7 ja 7b luku).
- Avustettavat toimenpiteet ovat, ottaen huomioon rakennuksen asuinkäyttötarve ja asuinkäyttöaika, tarkoituksenmukaiset, energiataloudellisesti perustellut sekä kustannuksiltaan kohtuulliset (L 4 § 1 mom.). Avustus maksetaan avustettavan toimenpiteen toteutuneiden kustannusten perusteella (L 7 § 1 mom.)
- Korjattaessa asuntoa/asuinrakennusta voidaan periaatteessa hyväksyttäviin kustannuksiin sisällyttää:
  - korjaustöiden edellyttämien rakennustarvikkeiden ja rakennukseen kiinteästi asennettavien laitteiden hankintakustannukset,
  - vesi-, viemäri-, sähkö- ja kaukolämpöön liittymismaksu sekä
  - kustannukset arviointi-, tutkimus-, laatomis-, suunnittelu-, rakennus-, asennus-, katselmus-, säätö-, mittaus- ja purkutöistä sekä töitten valvonnasta,
  - *ei kuitenkaan* laskennallista kustannusta omasta työstä eikä kustannusta vastikkeetta tehdystä työstä (VNA 24 §). Tätä yleissäännöstä rajoittavat luvussa 2 selostetut kutakin tukimuotoa koskevat erityissäännökset esim. avustettavien toimenpiteiden osalta.
- Samaan toimenpiteeseen ei voida myöntää useampia korjaus- tai energia-avustuksia, ellei kyseessä ole saman korjaustoimenpiteen eri vaiheitten avustaminen erikseen (L 4 § 3 mom.). Tällä tarkoitetaan sitä, että suunnitteluun, huoltokirjan ja kuntoarvion laadintaan sekä kuntotutkimuksen suorittamiseen myönnetty avustus ei ole esteenä myönnettäessä avustusta varsinaisiin korjaustoimenpiteisiin.
- Avustusta myönnetään vain sellaisiin toimenpiteisiin, joiden rahoittamiseksi hakijalla ei ole oikeutta saada muuta julkista tukea. Siltä osin kuin avustuksen hakijalla on oikeus saada hyväksyttävistä kustannuksista hyvitystä vakuutussopimuksen tai muun sopimuksen perusteella, lain nojalla tai muulla vastaavalla perusteella taikka yksityishenkilön kyseessä ollessa kustannukset tai osa niistä kuuluvat asunto-osakeyhtiölain (809/1991) tai yhtiöjärjestyksen nojalla asunto-osakeyhtiön maksettaviksi, ei avustusta myönnetä (L 10 §).

Tässä tarkoitettu hyvitys voi olla em. säännöksen mukaan mikä tahansa korvaus, jolla katetaan tai voidaan kattaa korjauskustannuksia (esim. vakuutus- ja vahingonkorvaus). Vastaavaa menettelyä sovelletaan myös Raha-automaattiyhdistyksen avustuksiin sekä ARAn myöntämiin investointiavustuksiin.

- Ko. toimenpiteitä ei ole aloitettu ennen kuin avustuspäätös on annettu tai toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus on hyväksytty (kohteelle annettu aloituslupa), ellei avustuksen myöntäjä erityisestä syystä toisin päättä (L 4

§ 2 mom). Tällainen päätökseen vaikuttava erityinen syy voi olla esim. toimenpiteen kiireellisyys ja välttämättömyys.

### 3.2 Avustuspäätös

Valtion talousarvion perusteella myönnetty energia-avustus on maksatuskelpoinen myöntövuoden ja kaksi seuraavaa vuotta. Siirtomäärärahan luonne edellyttää, että ARA on maksanut suorituksen kunnalle ennen viimeisen voimassaolovuoden loppumista. Maksatusta koskevan rahatilauksen on oltava ARAssa viimeistään marraskuun puolessa välissä viimeisenä voimassaolovuotena.

Avustuspäätöksestä on ilmentävä:

- saaja (VAL 11 §)
- käyttötarkoitus eli avustettavat toimenpiteet (VAL 11 §)
- hankkeen hyväksyttävät kustannukset (VAL 11 §)
- valtionavustuksen maksuperuste (myöntöprosentti) ja enimmäismäärä euroina (VAL 11 §)
- tieto valtionavustuksen voimassaoloajasta (Valtion talousarvio 2012; siirtomääräraha, maksatuskelpoinen myöntövuoden ja 2 seuraavaa vuotta). Päätöksen voimassaoloaika tulisi rajata päättyväksi syyskuun lopussa 2014, jolloin varmistetaan, että maksatus ehditään hoitaa ajoissa silloinkin, kun joitain ongelmia tulee esiin maksatusvaiheessa
- kuittiperusteinen maksatus (VNA 25 §). Päätöksessä on todettava myös maksuerät.
- sanktiot mahdollisten virheellisten tai puutteellisten tietojen tai avustuksen väärinkäytön johdosta (VAL 21 §)
- tiedot muutoksenhakumenettelystä (VAL 34 §)
- se, että kunnan viranomaisen tekee korjauksen kohteena olevissa tiloissa alkutarkastuksen, välitarkastuksia ja korjaustöiden valmistuttua lopputarkastuksen, sekä peruste tarkastusten suorittamiselle (esim. asumisen edistäminen, asumisterveys, L 13 §).

ARA on laatinut kuntien avuksi energia-avustusten myöntämistä varten kaksi päätösmallia: ARA 36e (mm. tarveharkintainen pientalon energia-avustus ja ARA 37f (energia-avustuksen myöntämien, toimenpiteet eivät koske uusiutuvan energian käyttöönottoa). Ne ovat saatavilla ARAn verkkosivuilla [www.ara.fi/lomakkeet](http://www.ara.fi/lomakkeet).

## 4 KOHTEET, HAKIJAT, MYÖNTÄJÄ, AVUSTUKSEN SUURUUS JA AVUSTETTAVAT TOIMENPITEET

### 4.1 Pientalojen tarveharkintaiset energia-avustukset (L 2 § 1 mom. 6 kohta, 5 § 3 mom., 6 § 1 mom. 7 kohta, 7 § sekä VNA 23b §)

Tällä avustuksella tuetaan pientalossa tehtäviä toimenpiteitä energiatalouden parantamiseksi ja uusiutuvien energia-lähteiden käyttöönottamiseksi. Pientalolla tarkoitetaan enintään kaksi asuinhuoneistoa käsittävää ympärivuotisessa asuinkäytössä olevaa asuinrakennusta.

Työkustannusten osuuteen avustusta ei myönnetä. Niiden osalta hakija voi hakea verottajalta kotitalousvähennystä.

Tätä avustusta haetaan kunnalta ARAn lomakkeella ARA 36d. Hakemukseen on liitettävä seuraavat selvitykset:

- tulojen osalta yli 65-vuotiaalta tai täyden kansaneläkkeen saavalta työkyvyttömyyseläkeläiseltä riittää verottajalta maksutta (VAL 31 § 2 mom. ja L 12 §) saatava selvitys ao. vuodelle. Muilta vaaditaan työnantajan todistukset nykyisistä kuukausituloista ja/tai vastaavat todistukset eläketuloista ja tapaturma- yms. korvauksista. Tuloselvityksien ja todistuksien tulee kohdistua hakijaruokakunnan nykyisiin bruttotuloihin. Kansaneläkelaitoksen maksamia etuuksia koskevat tiedot kunta saa suoraan kansaneläkelaitoksen paikallisesta toimistosta maksutta (VAL 31 § 2 mom. ja L 12 §).
- ruokakunnan kaikkia jäseniä koskevat viimeisimmät vahvistetut verotuspäätökset. Kunta saa tarvittavat selvitykset verottajalta maksutta (VAL 31 § 2 mom. ja L 12 §)
- kiinteistöverolippu
- korjaussuunnitelmia ja –kustannuksia koskevat asiakirjat
- selvitys koko hankkeen kustannukset kattavasta rahoitussuunnitelmasta. Hakemuslomake on tältä osin täytettävä huolellisesti (mm. esitettävä erillinen todistus mahdollisesti tarvittavasta lainasta)
- muut kunnan tarpeelliseksi harkitsemat asiakirjat.

Avustuksen hakijana ja saajana on ehdot täyttävä asunnon/kiinteistön omistajaruokakunta. Enintään kaksiasuntoisessa asunto-osakeyhtiötalossa tai paritalossa avustus voidaan myöntää asunnon omistajalle silloin, kun ko. omistajalla on korjaus- ja kunnossapitovastuu haettujen toimenpiteiden osalta. Asunto-osakeyhtiössä tämä edellyttää yhtiöjärjestyksessä määriteltyä vastuuta.

Avustuksen myöntäjä on kunta.

Avustuksen suuruus on enintään 25 % hyväksytyistä kustannuksista.

## Myöntäminen

### Pienituloisuusedellytys

Ruokakunta on pienituloinen, jos ruokakuntaan kuuluvien pysyvät tulot kuukaudessa (bruttokuukausitulot) eivät yhteenlaskettuina ylitä seuraavia tulo rajoja (VNA 23b ja 3 §):

Henkilöluku	1	2	3	4
Tulot (brutto) €/kk	1410	2355	3145	4005

Yli 4 henkilön ruokakunnissa tulojen enimmäismäärää korotetaan 875 €/lisähenkilö.

Tuloiksi ei lueta asumistukea, asumistukiasetuksen (949/1993) 1 §:ssä mainittuja tuloja eikä omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 8 §:ssä tarkoitettua omaishoitoa koskevaan sopimukseen perustuvaa hoitopalkkiota.

Varallisuuden määrälle ei tässä tukimuodossa ole asetettu rajoituksia.

### Avustettavat toimenpiteet

Energiatsehokkuuden parantamisella on merkittävä painoarvo myönnettäessä korjaus- ja terveyshaitta-avustuksia. Pientalon energia-avustuksen myöntäminen edellyttää jo tarkoituksensa vuoksi tämän huomioon ottamista.

Avustettavalta korjaukselta edellytetään, että sillä

- parannetaan energiataloutta tai
- otetaan lämmityksessä käyttöön uusiutuvaa energiaa.

Avustettavia toimenpiteitä ovat kunnan harkinnan mukaan mm. ulkovaipan korjaukset ja lämmitystapamuutokset. Avustuksen myöntäminen ei edellytä energiakatselmusta tai muuta energiataarkastelua.

#### 4.2 Muut energia-avustukset (L 2 § 1 mom. 6 kohta ja VNA 18-23 §)

Avustusta voidaan myöntää vain VNA 18 §:ssä mainituille toimenpiteille. Nämä toimenpiteet löytyvät VNA:n lisäksi hakulomakkeen ARA 36b sivulta 2.

Hakemus jätetään kunnalle. Lomakkeen voi tulostaa ARAn verkkosivuilta [www.ara.fi/lomakkeet](http://www.ara.fi/lomakkeet).

Asetuksen muutoksella (8/2013) muun energia-avustuksen myöntämisperusteita kiristettiin ikkunoiden ja ovien lämmönläpäisyarvojen sekä ulkovaipan lisäeristämisen suhteen tiukentamalla U-arvo vaatimuksia sekä lisäeristämisaatimuksia. Ikkunoiden U-arvot kiristettiin 1:stä 0,8:W/m<sup>2</sup>K:iin. Umpiovisen U-arvoja kiristettiin 0,7 W/m<sup>2</sup>K:sta 0,6 W/m<sup>2</sup>K:iin. Ulkopuolisessa lisäeristämisen mineraalivillaa on lisättävä vähintään 150 millimetriä aikaisemman 100 millimetrin sijaan, yläpohjaa lisäeristettäessä vähintään 200 millimetriä aikaisemman 150 millimetrin sijaan.

Vastaava eristystason parantaminen voitaisiin toteuttaa myös muulla tavoin.



Avustuksen hakija ja saaja on asuinrakennuksen omistaja.

Avustuksen myöntää kunta. Jos asuinrakennuksen omistaa kunta tai kuntayhtymä, avustuksen myöntää ARA.

Avustusta myönnetään pääsääntöisesti vähintään kolmiasuntoisten asuinrakennusten korjaamiseen. Jos rakennuksen omistaja on kunta, kuntayhtymä tai muu yhteisö (esim. asunto-osakeyhtiö), avustuksen piiriin kuuluvat myös 1–2-asuntoiset asuinrakennukset. Vastuun avustettavien toimenpiteiden suorittamisesta on tällöin kuuluttava omistajayhteisölle.

Jos rakennuksen omistaa yksityinen henkilö, siinä on oltava vähintään kolme asuinhuoneistoa. Pientalon energiataloudelliseen korjaukseen yksityinen henkilö voi saada edellisessä luvussa selostetun tarveharkintaisen energia-avustuksen, jos niiden edellytykset täyttyvät.

Hakemusasiakirjat ovat hakulomakkeen (ARA 36b) lisäksi vähintään seuraavat:

- korotettua avustusta haettaessa selvitys valtakunnalliseen energiasäästösopimukseen liittymisestä
- kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten osalta julkisivupiirustukset ja muut kunnan tarpeelliseksi katsomat selvitykset
- muut kunnan tarpeelliseksi harkitsemat asiakirjat

Hakijalle voidaan myöntää energia-avustuksia siten, ettei kolmen vuoden aikana myönnettyjen avustusten yhteismäärä ylitä 200 000 euron enimmäisrajaa.

ARA suosittelee, että omistajayhteisössä on korjauksesta tehty sitova päätös ennen avustuksen myöntämistä.

Avustettavien toimenpiteiden ei tarvitse perustua enää energiakatselmukseen tai muuhun hyväksyttävään energiataloudelliseen tarkasteluun (VNA 22 § on kumottu).

## **Rakennuksen ulkovaippa sekä ilmanvaihdon ja lämmitysverkoston perussäätö**

Toteuttamalla lisäeristäminen rakenteen ulkopuolisena voidaan yleensä parhaiten välttää kosteusongelmien syntyminen rakenteissa. Rakenteenkosteustekninen toiminta on kuitenkin aina varmistettava asiantuntijan toimesta. Samoin on otettava huomioon käytettävän ratkaisun vaikutus paloturvallisuuteen. Asiaa käsitellään Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön julkaisemassa oppaassa "Kerrostalojen lisälämmöneristeen paloturvallisuus korjausrakentamisessa, Tekniikka opastaa 16".

Avustettavista toimenpiteistä erityisesti rakennuksen ulkovaipan ja ikkunoiden lämmöneristyskyvyn parantamisella saattaa olla vaikutusta myös rakennuksen ja julkisivujen ominaispiirteiden säilymiseen. Tämän vuoksi on tarpeellista toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa kiinnittää erityistä huomiota rakennusten kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten

arvojäilyttämiseen. Kunnan viranomaisen on huolehdittava siitä, että kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten ominaispiirteet säilytetään. Sama koskee kaikkia rakennuksia rakennusaikakaudelle tyypillisten ratkaisujen ja materiaalien osalta.

Ikkunoiden vaihtamisen tai lisälasiin ja etuikkunoiden asentamisen yhteydessä ei saa huonontaa ulkovaipan ääneneristävyyttä. Jos rakennus sijaitsee melualueella (ulkomelutaso > 55 dB), on ikkunat valittava siten, että ne ovat myös ääneneristävyytään riittävän hyvät. Ohjeita julkisivun rakennusosien ääneneristävyyden mitoittamiseksi on oppaassa "Rakennuksen julkisivun ääneneristävyyden mitoittaminen", Ympäristöopas 108. Ikkunoiden sekä etuikkunoiden ja lisälasiin riittävä ääneneristävyys on kuitenkin aina varmistettava asiantuntijan toimesta.

Rakennuksen ulkoseiniin tai ikkunoihin kohdistuvien avustettavien toimenpiteiden yhteydessä edellytetään tehtäväksi ilmanvaihdon perussäätö. Tällä toimenpiteellä halutaan varmistaa, että rakennuksen ilmanvaihto toimii ulkovaippakorjausten jälkeen vähintään korjaustilannetta edeltävällä laatutasolla. Ilmanvaihdon toimivuudesta on varmistuttava kaikissa rakennuksissa riippumatta siitä onko kyseessä painovoimainen vai koneellinen poistoilmanvaihto. Esimerkiksi painovoimaisen ilmanvaihdon talossa voidaan perussäätönä pitää toimenpiteitä, jolla tarkistetaan, että korvausilmalle on järjestetty tuloreitit, ilmanvaihtoventtiilit ovat auki ja toimintakunnossa sekä ilmanvaihtohormit ovat tiiviit.

Lämmitysverkoston perussäätöä edellytetään avustettavien ulkovaippaan kohdistuvien korjaustoimenpiteiden (lukuun ottamatta yläpohjan lisälämmöneristystä) ja ilmanvaihdon lämmöntalteenoton rakentamisen jälkeen. Perussäätövaatimus koskee vesikiertoisia lämmitysjärjestelmiä. Lämmitysverkoston perussäätö on tarpeen, vaikka vain yksi rakennuksen julkisivu lisäeristettäisiin tai sen ikkunat uusittaisiin. Jos rakennuksen useamman julkisivun korjaukset on vaiheistettu kohtuullisessa aikajaksossa tehtäväksi, tehdään perussäätö vasta kaikkien korjausten jälkeen.

## **5 MUUTOKSENHAKU**

Kunnan tekemään päätökseen voidaan hakea valtionavustuslain 34 §:n perusteella oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Päätökseen liitetään asianmukainen oikaisuvaatimusosoitus.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintolainkäyttölain mukaisesti ao. hallinto-oikeudelta. Mainittuun päätökseen liitetään asianmukainen valitusosoitus.

## 6 AVUSTUKSEN MAKSAMINEN

Kunta tilaa tarvittavan määrärahan lomakkeella ARA 38, johon liitetään mukaan rakennusvaihetodistus tai -todistukset (lomake ARA 50). Rahatilaus tehdään yhdessä erässä sen jälkeen, kun korjaustoimenpide on suoritettu ja kunta on kuittien perusteella hyväksynyt toteutuneet kustannukset.

Rahatilaukset rakennusvaihetodistuksineen lähetetään verkkolaskuina valtionhallinnon verkko-operaattorina toimivan Itella Information Oy:n kautta. Verkkolaskuosoitteet ovat:

<b>Virasto</b>	<b>Verkkolaskuosoite / OVT-tunnus</b>	<b>Y-tunnus</b>
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus	003709483205	0948320-5

Itella Information Oy:n välittäjä-tunnus on 003710948874.  
Itellan yhteyshenkilötiedot ovat 020 538 8500, [helpdesk@itella.com](mailto:helpdesk@itella.com).

Jos rahatilaukset rakennusvaihetodistuksineen eivät vielä voi lähteä verkkolaskuina, ne lähetetään alla olevaan palveluntuottajan osoitteeseen, jossa huolehditaan niiden muuttamisesta sähköiseen muotoon:

<b>Viraston nimi</b>	<b>Osoite</b>
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus	PL 96644 Laskut

Rahantilauslomake (ARA 38) on ARAn verkkosivuilla [www.ara.fi/lomakkeet](http://www.ara.fi/lomakkeet). Rahatilaukseen liitetään kustakin kohteesta kunnan viran- tai toimenhaltijan antama rakennusvaihetodistus (ARA 50). Vastaavasti kuntien, jotka toimittavat maksatusta koskevat tiedot tietokoneistoilla, on varmistettava, että kaikki vaadittavat tiedot sisältyvät rahatilaukseen.

### **Suoraan virastoon tai palvelukeskukseen tulevat rahatilaukset palautetaan kuntaan.**

Lisätietoja verkkolaskujen vastaanotosta ja skannauspalvelusta antavat tarvittaessa Valtiokonttorin palvelukeskuksen palveluesimies Minna Lukanniemi, puh. 050 373 9195, sähköposti: [minna.lukanniemi@valtiokonttori.fi](mailto:minna.lukanniemi@valtiokonttori.fi) ja maksuliikeasiantuntija Pauliina Koistinen, puh. 09 7725 9257, sähköposti: [pauliina.koistinen@valtiokonttori.fi](mailto:pauliina.koistinen@valtiokonttori.fi).

Kunnan on rahantilauslomakkeeseen merkittävä huolellisesti peruuntuvien määrärahojen suuruus avustuskohteen tultua loppuun maksetuksi. Peruuntuvat määrärahat huomioidaan kunnan kyseisen vuoden määrärahaosuudessa lukuun ottamatta kuluvan kalenterivuoden määrärahoja, joihin kunnalla on edelleen käyttöoikeus.

Avustus maksetaan täysinä euroina.

Täyttäessään rakennusvaihetodistusta on kunnan kirjattava todistukseen huolellisesti tiedot kaikista korjaustoimenpiteistä, valmiusastetta osoittava

prosenttitieto, tieto hyväksytystä kustannusarviosta, myönnetystä avustuksesta, toteutuneet kustannukset kuittien perusteella sekä tarkistettu avustus.

Avustus maksetaan hankkeen toteutuneista kustannuksista avustuspäätöksessä määritellyn myöntöprosentin ja valmiusasteen perusteella.

Vuonna 2013 myönnetty avustukset on maksettava viimeistään vuonna 2015. Tästä sekä siitä, mihin mennessä avustettavat toimenpiteet on saatettava loppuun, jotta kunnan rahatilauksia olisi ohjeiden mukaisesti ajoissa ARAssa, kuntia kehoitetaan muistuttamaan ko. vuoden avustuksensaajia (ks. ARAn päätösmallit).

## 7 KUNNAN MÄÄRÄRAHAOSUUDEN HAKEMINEN JA OSOITTAMINEN

ARA toimittaa kunnille maaliskuussa yleiskirjeen ja sen liitteenä lomakkeen (ARA 34), joka lisätään ARAn verkkosivuille [www.ara.fi/lomakkeet](http://www.ara.fi/lomakkeet). Tällä lomakkeella kunnat hakevat määrärahaosuuksia kaikkiin kunnan myöntämiin korjaus- ja energia-avustuksiin. Tämä haku perustuu vireille pantuihin hakemuksiin, jotta määrärahaesitykset olisivat mahdollisimman tarkat ja todellisen määrärahatarpeen mukaiset. Tämän vuoksi ja jotta määrärahaosoitukset voitaisiin osoittaa ARAsta kunnille sekä avustuspäätökset kunnissa tehdä mahdollisimman nopeasti, kuntien on tarkistettava jo hakemusten jättämisen yhteydessä avustuksen myöntämisen edellytykset ja jätettävä pois määrärahaesityksestään myöntöedellytykset täyttämättömät hakijat sekä määrittellä avustusten määrät määrärahaesitystä varten mahdollisimman oikein.

ARA määrittelee yllä mainitussa yleiskirjeessään määräajan, johon mennessä määrärahaesitysten on oltava ARAssa sekä osoittaa määrärahaosuudet kunnille normaalisti kesäkuun alussa sen jälkeen, kun ARAn johtokunta on hyväksynyt jaon yleisperiaatteet.

### 7.1 Kunnan määrärahaosuuden käyttö

Kunnilla on mahdollisuus myöntää energia-avustuksia vuoden 2013 aikana energia-avustuksia vain kunnalle osoitetusta vuoden 2013 määrärahasta. Avustuksia ei tästä määrärahasta voi myöntää enää vuoden 2014 puolella.

**Kunta vastaa valtionapuviranomaisena siitä, ettei se avustuspäätöksillään ylitä samaansa määrärahaosuutta esim. ennakoiden tulevien vuosien peruuntumisia.**

ARA on laatinut verkkosivuilleen kuntien avuksi määrärahan maksatusseurantaa varten kunnittaisen tiedoston, jota päivitetään n. kahden viikon välein. Linkki tiedostoon on osoitteessa [www.ara.fi/maarahaseuranta](http://www.ara.fi/maarahaseuranta) .

## **8 VALVONTA**

Avustusjärjestelmiin sisältyvästä avustuksensaajiin kohdistuvasta valvonnasta säädetään valtionavustuslain 4 luvussa. ARAn kuntiin kohdistuvasta valvonnasta säädetään asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain 14 ja 15 §:ssä.

### **8.1 Kuntien suorittama valvonta**

Kuntien on valvottava sekä avustusvarojen käyttöä että käyttörajoitusten noudattamista.

Avustusvarojen käytön valvonta toteutuu paikalla tehtävien tarkastusten sekä rahatilausten käsittelyn kautta.

Kunnan on määrättävä avustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä maksettu avustus kokonaan tai osittain ARAlle palautettavaksi esim. silloin, kun kunta havaitsee, että hakija on antanut virheellisiä tai olennaisesti puutteellisia tietoja tai käyttänyt rahat muuhun tarkoitukseen (VAL 21 §).

Kunnan harkinnanvaraisesta takaisinperinnästä on säännökset valtionavustuslain 22 §:ssä.

Perittävälle avustusmäärälle tulee avustuksen saajan tai hänen edunsaajansa maksaa korkoa valtionavustuslain 24–26 §:n mukaisesti, jos kunta ei vapauta perinnän kohdetta osittain tai kokonaan maksettavista koroista.

Takaisinmaksettava summa maksetaan kunnalle, joka tilittää sen välittömästi edelleen ARAlle.

### **8.2 ARAn suorittama valvonta**

ARA valvoo kuntien menettelyä avustuksen myöntämisessä ja avustukseen liittyvissä asioissa asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain 14 §:n nojalla. ARAlla on oikeus saada valvontaa varten tarpeelliset asiakirjat, tiedot ja selvitykset. Valvontaa suoritetaan mm. avustusten maksatuksen yhteydessä sekä erillisillä tarkastuskäynneillä.

Jos valvonnan yhteydessä havaitaan kunnan tekemiä, muita kuin vähäisiä virheitä tai laiminlyöntejä, voi ARA jättää kunnan myöntämän avustuksen kokonaan tai osittain maksamatta tai periä kunnalta kokonaan tai osittain takaisin kunnan myöntämän avustusmäärän (L 15 §).

Kunnan on huomioitava, että perittävä avustusmäärä tai avustuksen maksamatta jättäminen ei synnytä kunnalle oikeutta periä myönnettyä avustusta takaisin avustuksensaajalta tai jättää myönnettyä avustusta maksamatta avustuksensaajalle, jos tämä on toiminut vilpittömästi.

Perusteettomasti myönnetyn avustuksen kyseessä ollessa, on kunnan maksettava perittävälle summalle korkoa asuntojen korjaus- ja energia-

avustuksista annetun lain 15 §:n säännösten mukaisesti, ellei ARA vapauta kuntaa kokonaan tai osittain koronmaksuvelvollisuudesta.

## **9 AVUSTUSMÄÄRÄRAHOJEN PALAUTUS**

Jos kunta joutuu palauttamaan avustusmäärärahoja joko virheellisen suorituksen, takaisinperinnän tai muun syyn johdosta, palautetaan määrärahaosuus ARAn tulotilille:

Nordea FI79 1660 3000 1118 26

Sampo FI68 8000 1900 0497 02

Pohjola FI24 5000 0120 3785 41

Kunnan on samanaikaisesti toimitettava ARAlle vapaamuotoinen selvitys siitä, kenelle myönnetystä avustuksesta on kysymys, palautuksen perusteet (esim. perintätapauksissa perinnän syy, alkuperäisen, myönnetyn avustuksen määrä, määrärahavuosi, peritty osuus yms.) sekä palautettavan määrärahan suuruus.

## **10 VUODEN 2013 ENERGIA-AVUSTUSMÄÄRÄRAHOJEN KÄYTÖSTÄ TEHTÄVÄ TILITYS**

Kunnan on tehtävä ARAlle tilitys sähköisellä menettelyllä käyttämistään vuoden 2013 avustusmäärärahoista vuoden 2014 alussa. Tilitys tehdään ARAn lomakkeella. Menettelystä tullaan antamaan tarkemmat ohjeet erikseen.